

Karin Franker

BETÆNKNING

OM

EN FÆLLESNORDISK
AKTIESELSKABS-
LOVGIVNING

AFGIVET AF
DET AF HANDELSMINISTERIET
DEN 6. NOVEMBER 1964
NEDSATTE UDVALG

BETÆNKNING NR. 540

1969

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
I. Forord og indledning	5
II. Udkast til lov om aktieselskaber	16
III. Bemærkninger til lovudkastet	
Kapitel 1. Indledende bestemmelser	51
— 2. Aktieselskabers stiftelse	57
— 3. Indbetaling af aktiekapital	66
— 4. Aktier, aktiebrev og aktiebog	69
— 5. Forhøjelse af aktiekapitalen	79
— 6. Konvertible og udbyttegivende gældsbreve	89
— 7. Nedsættelse af aktiekapitalen	92
— 8. Egne aktier	97
— 9. Selskabets ledelse	98
— 10. Generalforsamling	108
— 11. Revision og granskning	120
— 12. Årsregnskab og koncernregnskab	127
— 13. Udbytteuddeling, reservefonds m. v.	155
— 14. Aktieselskabers opløsning	159
— 15. Fusion	165
— 16. Erstatning m. v.	173
— 17. Filialer af udenlandske aktieselskaber	179
— 18. Aktieselskabers navn	180
— 19. Anmeldelse og registrering m. m.	181
— 20. Straffebestemmelser m. m.	185
— 21. Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.	186
— 22. Særlige bestemmelser	190
IV. Sammenstilling af de danske, norske, finske og svenske paralleltekster til en fællesnordisk aktieselskabslov	191

Aktielovkommissionens betænkning (362-1964) om revision af aktieselskabslovgivningen er optrykt og vedlagt betænkningen som et særskilt bilag.

Anvendte forkortelser.

- Lov nr. 468 af 29. september 1917 om aktieselskaber.
Lov nr. 123 af 15. april 1930 om aktieselskaber, jfr. lovbekendtgørelse nr. 313 af 28. august 1952 med senere ændringer.
Forslag af 20. december 1941 til lov om aktieselskaber med tilhørende bemærkninger.
Per Augdahl: Aksjeselskapet efter norsk rett, 3. udg.
Lovbekendtgørelse af 30. november 1935 om les sociétés commerciales.
Den engelske Companies Act, 1948 og 1967.
Lag om aktiebolag af 2. maj 1895 med senere ændringer.
Folketingets forhandlinger og Folketingstidende.
Lov af 24. juli 1966 om aktieselskaber og sociétés à responsabilité limitée.
Gesellschaft mit beschränkter Haftung, lov 20. april 1892.
Bernhard Gomard: Aktieselskabsret 1966.
Wetboek van Koophandel af 2. juli 1928, 3. afsnit om de naamloze vennootschap.
Codice Civile 1942, 5. bog, afsnit V.
Foreløbigt udkast af 31. maj 1961 til forslag til lov om aktieselskaber.
Betænkning 362–1964 afgivet august 1964.
H. B. Krenchel: Håndbog i dansk aktieret, 2. udgave ved Estrid Jacobsen.
Udkast af 1901 til lov om aktieselskaber m. m. med tilhørende motiver.
Udkast af 1910 til love om aktieselskaber, kommanditaktieselskaber samt andelsforeninger med tilhørende motiver.
Hans Fr. Marthinussen: Aksjeloven (1960).
Lov om aksjeselskaber af 6. juli 1957.
Innstilling af 11. februar 1952 fra aksjelovkomiteen av 1947.
Forslag til lov om ændringer i aktieselskabsloven fremsat den 25. oktober 1956 af handelsministeren.
Schweizerisches Obligationenrecht (OR) af 18. december 1936, 3. afsnit, art. 620 ff.
Kristian Sindballe: Dansk Selskabsret III (1932).
Kristian Sindballe: Dansk Selskabsret I og III, udgivet v. Niels Klerk 1949.
Aktiebolagslagen jämte dithörande författningar med förklaringar (1961).
Lag om aktiebolag af 14. september 1944.
Lagberedningens förslag af 1941 till lag om aktiebolag m. m.
Håkan Nials förslag till förenklingar av aktiebolagslagen (S.O.U. 1958:27).
Aktiengesetz af 6. september 1965.
Henry Ussing og C. C. Dybdals kommentar til gældsbrevslovene 1938.

Forord.

I indledningen til aktielovkommissionens betænkning (362–1964) anføres det, at man sideløbende med arbejdet på en ny dansk aktieselskabslov siden 1961 har deltaget i de på initiativ af Nordisk Råd indledte forhandlinger om gennemførelse af en større ensartethed i de nordiske aktieselskabslove.

Efter en forberedende drøftelse i Oslo i marts 1961 har der forinden afgivelsen af aktielovkommissionens betænkning i 1964 været afholdt møder i København i december 1961, i Helsingfors i marts 1962, i Stockholm i marts 1963, i Oslo i november 1963 og i København i juni 1964. Drøftelserne var i første omgang begrænset til en undersøgelse af mulighederne for at gennemføre ensartede regler på visse områder, således vedrørende spørgsmålet om selskabsledelsens legitimation udadtil og om en udvidet adgang for nordiske statsborgere til at være stiftere, direktører og bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber hjemmehørende i de andre nordiske lande. Efter forslag fra de delegerede på mødet i Helsingfors i marts 1962 er samarbejdet med tilslutning fra samtlige nordiske regeringer senere blevet udvidet til at omfatte udarbejdelse af så vidt muligt ensartede nordiske love om aktieselskaber. Fra dansk side blev der dog samtidig taget forbehold om, at dette videregående nordiske samarbejde ikke burde hindre gennemførelsen af en ny dansk aktieselskabslov på grundlag af aktielovkommissionens udkast.

Efter at betænkningen (362–1964) var afleveret, anmodede handelsministeriet i skrivelse af 6. november 1964 et snævrere udvalg blandt aktielovkommissionens medlemmer om at videreføre det nordiske samarbejde om aktieselskabslovgivningen. Dette udvalg (i det følgende kaldet aktielovudvalget eller udvalget) har bestået af:

Professor, dr. jur. O. A. Borum, formand, overregistrator Axel Roelsen, højesteretssagfører Niels Klerk og ekspeditionssekretær Carl Steinø.

Efter at statsaut. revisor Carl Duun, der havde bistået aktielovkommissionen ved behandlingen af spørgsmål vedrørende årsregnskabet og revision, havde bedt sig fritaget for at deltage i det fortsatte nordiske arbejde, har siden marts 1966 statsaut. revisor Ejnar Fryd i tilsvarende omfang bistået delegationen, ligesom han har deltaget i flere af de senere afholdte nordiske møder. Det i forbindelse med bemærkningerne til kapitel 12 (årsregnskabet) meddelte eksempel på regnskabsopstilling efter den gældende lov af 1930 og efter reglerne i nærværende udkast af 1969 er udarbejdet af statsautoriseret revisor Fryd.

Ved det fortsatte nordiske samarbejde har de øvrige nordiske lande været repræsenteret af følgende:

Finland:

Professor Curt Olsson, formand, lagstiftningsrådet Penntti Kurkela, advokaten Arne Waselius, CGR-revisor, ekon. mag. Svante Kihlman, sagkyndig, jur. lic. C. G. af Schultén, sekretær, jur. lic. Erkki Havansi, sekretær.

Island:

Højesteretsdommer, senere ambassadør Arni Tryggvason (indtil 1967). Ved mødet i København juni 1964 af højesteretsdommer Thordur Eyjolfsson. I møderne i København i 1964 og november 1966 deltog tillige statsaut. revisor Svavar Pálsson. Ved det afsluttende møde i Stockholm 1969 deltog højesteretssagfører Hjörtur Torfason.

Norge:

Lagdommer H. F. Marthinussen, formand, statsaut. revisor Olav Ryste, regnskabs-sagkyndig, byråsjef Jan Skåre, sekretær.

revisor Per V. A. Hanner,

Arne Loheman, sekretær,
L. Carl Hemström (indtil

for Göran Zetterquist (fra og
n assisterende sekretær.

at den danske betænkning
et afholdt møder i Helsing-
1965, i Bergen i juni-juli
lm i marts 1966, i Køben-
1966. Dette møde var for-
de i Visby i september 1966
og svenske delegerede med
observatør. Derefter har der
været afholdt møde i Oslo, i
ni 1967, i Stockholm i sep-
temberfulgt af en drøftelse i
ovember 1967 mellem den
on og en enkelt dansk repræ-
for mødet i Stockholm i
ambassadør Tryggvason, at
stand til fortsat at deltage i
der om aktieselskabslovgiv-

af de på dette tidspunkt af-
bejdede foreløbige parallel-
dernæst holdt et møde i Kø-
e den 1.-9. marts 1968. Her
efter norsk indbydelse at af-
ere møde i Bergen i dage-
vember 1968 på grundlag af
allelekter. Efter et sekre-
enhavn i januar 1969 er der
et afsluttende møde i Stock-
5. april 1969. I dette møde
tssagfører Hjörtur Torfason,
observatør.

mødet i København i marts
n efter den opfordring, der lå
riets ovennævnte skrivelse af
sendt de største af erhvervs-
e: Industrirådet, Grosserer-
mité, Provinshandelskamme-
Rederiforening, Arbejderbe-
hvervsråd, Butikshandelens
Danske Bankers Fællesrepræ-
modning om at ville lade sig
ed et møde den 23. februar
ormål var – forud for det be-
ske møde i marts – at orien-

25 punkter udformet notat, hvori man kort
havde redegjort for de hovedpunkter, på
hvilke det danske udkast af januar 1968 af-
viger fra udkastet 1964 (betænkning
362-1964), samt – i visse tilfælde – fra det
af handelsministeriet i 1966 på grundlag
af kommissionsbetænkningen udarbejdede,
men ikke fremsatte lovforslag, hvis indhold
var organisationerne bekendt.

Ved mødet den 23. februar 1968 blev der
fremført adskillig kritik af de i notatet om-
handlede 25 punkter. Man ønskede fra orga-
nisationernes side at få lejlighed til en dybe-
regående overvejelse af problemerne på
grundlag af selve det danske udkast, der
havde dannet grundlaget for det ovennævnte
notat. Man ønskede også skriftligt at kunne
give udtryk for erhvervsorganisationernes
syn på det foreliggende.

Uanset betænelighederne ved at indhente
organisationernes udtalelse om udkastet, for-
inden dette var yderligere gennemgået og
kunne fremtræde på sædvanlig måde ledsa-
get af forklarende bemærkninger (motiver)
og af paralleltekster indeholdende de andre
nordiske landes udkast, udsendte udvalget
den 27. maj 1968 efter aftale med handels-
ministeriet det efter det nordiske møde revi-
derede udkast til erhvervsorganisationerne
med anmodning om svar inden udgangen af
august 1968. I udvalgets skrivelse af 27. maj
1968 nævnte man, at man allerede på en
række punkter havde taget hensyn til den af
organisationerne mundtligt fremførte kritik.

Medens Arbejderbevægelsens Erhvervs-
råd under henvisning til, at udvalgets be-
tænkning senere ville blive forelagt erhvervs-
rådet til udtalelse, ikke ønskede at fremføre
bemærkninger til det foreløbige lovudkast,
fremsatte Butikshandelens Fællesråd, Dan-
marks Rederiforening, Grosserer-Societetets
Komité, Håndværksrådet, Industrirådet og
Provinshandelskammeret i en fællesskrivelse
af 16. september 1968 en række kritiske
kommentarer til udkastet. Fra Danske Ban-
kers Fællesrepræsentation modtog man hen-
vendelse om enkelte punkter i udkastet.

Efter modtagelsen af disse henvendelser
har udvalget påny – forud for de senere af-
holdte nordiske møder – gennemgået udka-
stet og foretaget forskellige rettelser i dette.

nordisk løsning, hvorvidt alle aktieselska-
bers regnskaber bør offentliggøres, hvorvidt
alle aktier bør have stemmeret, hvorvidt det
– som hidtil – bør tillades selskaberne inden-
for 10 pct. af aktiekapitalen at erhverve egne
aktier, hvorvidt revisor bør afgive en revisi-
onsberetning til generalforsamlingen og have
lejlighed til at udtale sig på denne, har man
ikke anset det for rigtigt eller hensigtsmæs-
sigt at optage en polemisk debat om. Det er
udvalgets opfattelse, at det er overfor rege-
ringen (handelsministeriet) og folketinget, at
disse synspunkter må fremføres, forinden ny
lovgivning gennemføres på dette for erhvervs-
livet vigtige område. Vedrørende spørgsmå-
let om, hvorvidt der – indtil videre – kan
være grund til at undtage visse »familie-ak-
tieselskaber« fra pligten til at lade deres års-

regnskab være offentligt tilgængeligt, har ud-
valget fremsat nogle bemærkninger til reglen
i udkastets § 108.

Da aktielovkommissionens betænkning
(362-1964) har været grundlaget for udval-
gets overvejelser, og udvalgets lovudkast på
mange punkter må læses på baggrund af
kommissionsudkastet fra 1964, har man i
bemærkningerne til lovudkastet henvist til de
tilsvarende bestemmelser i betænkningen af
1964 og gjort rede for forskellighederne mel-
lem kommissionsudkastet og udvalgets ud-
kast. Hvor disse er sammenfaldende, har
man i bemærkningerne til udvalgets udkast
nøjedes med at henvise til bemærkningerne i
betænkningen af 1964, som derfor er foran-
lediget optrykt og vedlagt betænkningen som
et særskilt bilag.

København i september 1969.

O. A. Borum.

Niels Klerk.

Axel Roelsen.

C. Steinø.

Formand.

Viggo Larsen.

C. Steinø.